

РОБЪРТ ШЕКЛИ

РОБИ НА ВРЕМЕТО

Превод от английски: Рени Димитрова, 1997

chitanka.info

Основна поредица Глейстър по първа времева писта:

Чарли Глейстър бе изобретил машина на времето, но не беше я измислил добре, защото тя не работеше. Машината му бе с приблизителните размери на пластмасова кутия за обувки. Повърхностите ѝ бяха покрити с циферблати и ключета, лостчета и бутони. Тя издаваше странни шумове, когато Чарли я включваше и лампичките ѝ просветваха в червено и зелено, което караше кожата му да настръхва. Но нищо повече. Машината на Чарли беше много добър уред за настръхване, святкане и шум, но не беше машина на времето. И не стана такава доста време, чак докато Чарли не получи достатъчно добро подсказване от бъдещето, за да може да настрои машината да работи добре в настоящето. (Във всичко това има известен парадокс, разбира се. Пътешествията във времето са пълни с парадокси. Вселената се движи благодарение на силата на парадоксите.)

И така, ето ни го Чарли, в един красив септемврийски следобед, в неговата подземна лаборатория на Ейпъл стрийт, в неприсъединената градска част на Харвест Фолс, Индиана, занимаващ се с машината си и говорещ си сам на висок глас. Той казва нещо такова:

— Факторът на разположение на осцилацията... Подтискащата фазова регенерация... Безкрайното рециклиране на амплитудите... Коефициентът на вторичната рефлекторна сила...

Това е езикът, на който един гений разговаря сам със себе си, а Чарли определено беше гений, въпреки че бащата на Майра си мислеше, че е „малко откачен“.

Бащата на Майра беше най-известният банкер в Харвест Фолс и ревностен психометрик. Майра беше годеница на Чарли. Тъкмо сега тя бе излязла на разходка с кола с Картър Литълджон, някога истински повтарач по история на Хузиър, а сега водещ търговец и бъдещ баща на незаконната дъщеря на Майра — Хилда. Родителите на Глейстър живееха в едно имение в Юпитер, Флорида, играеха на бинго всеки петък и пишеха на Чарли на първо число всеки месец. Те нямат никаква роля в този разказ. Глейстър освен това имаше един чичо Макс, който живееше в Кий Уест и бе известен там като „Краля на картите в Кончес“. Той също не играе роля в този разказ. Всъщност освен Чарли Глейстър, който играе твърде голяма роля или по-точно много роли, никой друг няма значение. Но точно така става, когато

започнеш да прескачаш по времевите писти, както Чарли Глейстър щеше да стори.

Междувременно обаче, той седеше в работилницата си, съединяваше миниатюрните компоненти, отделяше ги отново, цапаше с грес бялата си риза, ругаеше тихичко и чакаше да възникне някой феномен, да му просветне или да се случи нещо.

И тогава наистина се случи нещо.

Един глас зад него произнесе:

— Хmmm, извинете.

Основна поредица Глейстър по времева писта едно плюс две:

Космите по врата на Чарли настръхнаха. Той знаеше, че е заключил вратата на лабораторията. Ръката му идиотски се склочи върху дръжката на микрометъра, който тежеше не повече от тридесет грама. Той се извърна бавно.

— Нямах намерение да ви изплаша — каза мъжът зад него. — Но нямаше друг начин. Дошъл съм по много важна работа.

Чарли отпусна хватката от „смъртоносния“ микрометър. Човекът не приличаше на някой наркотизиран крадец. Беше висок, слабават мъж, горе-долу на годините на Чарли, с продълговато, добродушно, добре познато лице. Държеше бяла пластмасова кутия, покрита с циферблати и ключета, с лостчета и бутони. В него имаше нещо познато.

— Познавам ли ви отнякъде? — попита Чарли.

Непознатият се ухили и не отговори. Чарли го погледна, забеляза изцапаната с грес бяла риза, кафеникавите панталони, обувките с грайфери „Том Маккен“...

— О, Боже мой — изрече Чарли. — Изглеждаш досущ като мен.

— Аз съм ти — отвърна непознатият. — Или ти си аз. Или поточно, ние и двамата сме Чарли Глейстър, заемащи различни времеви писти.

— Как може така? — попита Глейстър.

— Глупаво е *ти* да задаваш подобен въпрос — отвърна другият Глейстър. — Като се има предвид, че току-що си изобретил първата в

света машина на времето и при това си най-известният експерт по естеството на времето.

— Но аз още не съм я изобретил. Тя не работи.

— Разбира се, че си. Или ще го направиш твърде скоро, което е все същото.

— Сигурен ли си? Струва ми се, че греша някъде. Можеш ли да ми подскажеш?

— Разбира се — отвърна другият Глейстър. — Просто си спомни, че настоящето е позиционно и нищо не става от първия път.

— Благодаря — със съмнение произнесе Глейстър. — Чакай да видим дали съм те разбрал правилно. Скоро моята машина на времето ще заработи, аз ще ида в бъдещето, после ще се върна и ще срещна самия себе си тъкмо преди да изобретя машината на времето.

Другият Глейстър кимна.

— Това е малко странно, нали? — попита Чарли.

— Никак — отговори другият Глейстър. — Ти се връщаш в настоящето, за да предупредиш самия себе си да не изобретяваш машината на времето.

— Да *не* я изобретявам ли?

— Точно така.

— Чакай малко — каза Глейстър. — Да започнем отначало. Значи аз изобретявам машина на времето и отивам в бъдещето, а после се връщам в настоящето и казвам на самия себе си да не изобретявам машината на времето. Това ли ще направя?

— Точно това. Но ти няма защо да говориш за двама ни като за „аз“. Ние и двамата *сме* Чарли Глейстър, разбира се, но също така сме различни личности, тъй като заемаме различни времеви писти и имаме/имали сме/ще имаме различен житейски опит в различни моменти на субективното време. Така че макар да сме един и същи човек, това ни прави различни, тъй като реалността е позиционна.

— Ще приема думите ти на доверие — каза Глейстър. — Или думите си... Мисля, че изпадам в лека истерия... И защо да не изобретявам машината на времето, която съм изобретил?

— Защото тя ще бъде използвана злоумишлено.

— А не можеш ли да бъдеш по-конкретен?

— Просто приеми думите ми на доверие. А сега трябва да се махам отук. Това че разговарям с теб в миналото създава регресивен

времеви парадокс, който може да бъде поддържан само няколко минути, след което се самоунищожава. Прогресивните времеви парадокси са друго нещо, разбира се, но ти сам ще научиш това. Просто ми повярвай. Направи си една услуга и не изобретявай машината на времето.

Другият Глейстър започна леко да трепти. Чарли завика:

— Хей, чакай! Има едно-две неща...

— Съжалявам, но трайността ми свършва — отвърна другият Глейстър. Трептенето се засили и фигурата му стана прозрачна. — Как ти харесва подобно излизане? — попита другият Глейстър и се ухили самодоволно. — Доскоро.

Другият Глейстър изчезна.

Основна поредица Глейстър по първа времева писта:

След като другия Глейстър си отиде, на Чарли му бе необходима само минутка, за да не вземе решение да не изобретява машината на времето. Не обичаше да се подчинява на заповеди, пък били те и от някой, който нарича себе си собственото му „аз“, по който въпрос можеше и да се поспори, след като реалността е позиционна. Ако беше толкова важно да не се изобретява машината на времето, нека другия Глейстър да не я изобретява.

Чарли се зае за работа веднага. И като знаеше вече, че е възможно, само след два часа накара своята машина на времето да работи изрядно. Нищо не става от първия път, особено ако онова, което се опитваш да изобретиш е нещо абсолютно ново и непознато. Разбира се, ако първият път не стане нищо, това повдига очевидния въпрос дали то може изобщо да стане. Но трудността е само семантична: във вечното пренареждане на субатомните конфигурации, от които се състои нашия свят, въпросът за началото и края не съществува. Има само съществуване, продължение и повторение. Оригиналността е една мечта, възможна само за ограничените.

И така, ето ни го Чарли с неговата вече работеща машина на времето, който сега ще тръгне на пътешествие в бъдещето. Но как? Преценете: времето и пространството са потенциално еднакви величини. Те могат да преминават една в друга чрез *божествената*

механика на машината на времето. Да вземем една проста аналогия. Имате пет портокала и три ябълки. Искате да ги съберете. За да го направите, първо трябва да превърнете ябълките в портокали или портокалите в ябълки или и двете в нещо друго. Формулата за превръщането на ябълките в портокали е Вкус, разделен на Аромат, плюс квадрата на Цвета, умножен на квадрата на семената. Пространствено-времените премествания се ръководят от същия принцип, но като се използва съответната формула. Една машина на времето не е нещо повече от един конвертор пространство-време в реално време, работещ на базата на възстановителната връзка на енергийните остатъци. Практическото приложение е малко по-сложно, разбира се, и само Чарли Глейстър бе в състояние да го извърши. Това може да ви се стори като нарушение на закона за Вечната повтаряемост, но Изключителността също е обект на повторение, както ни предстои да видим.

Глейстър нагласи циферблатите на машината на ограничението за възможностите ѝ за проникване напред — няколко милиона години от човешка гледна точка, няколко часа от гледна точка на някоя звезда или десет на степен сто по хиляда години от гледна точка на една амеба. Той натисна бутона. Нещо се случи.

Според разбирането на Глейстър, изглеждаше, че пътува по права линия, свързваща миналото с бъдещето. Линия, която можеше да се разклонява безкрайно, случайно или когато се налага. Но погледнато от едно по-високо ниво, времевата писта е една фиксирана орбита около почти невъобразимо далечно разположен център, и онова което изглежда като разклонение, е просто една осцилация в неизбежната окръжност. Само поглед от макрокосмоса дава представа за прави линии и нововъведение. Микрокосмосът е царството на кръговото движение и повторението. Връзката между тези различни реалности е случайност. Степента на случайността е функция на размера на скоростта. Ако пътуваш достатъчно бързо, достатъчно надалеч и достатъчно дълго, успяваш да получиш някаква космическа представа — ужасяващите пейзажи на вечното повторение.

Глейстър изпита един кратък миг на зашеметяване (ефект на наблюдателя), а после той беше първият в света пътешественик във времето, попаднал в невъобразимо далечното бъдеще. Той се огледа трепетно.

Първото, което видя, беше полицая.

Основна поредица Глейстър по първа времева писта, вариант А:

...съм решен да си държа очите на четири и да не си отварям устата. Едно от първите неща, които забелязвам, е ефектът на приспособяване, който нормализира усещанията ми. (Неделимост на субекта и обекта и постоянност на усещанията.) Всичко е толкова познато! Предполагам, че един електрон, прехвърлящ се от един атом на друг също очаква да навлезе в царството на нещо непредставимо ново. Но вероятно изгледът във всяка част на вселената е горе-долу еднакъв, тъй като всеки го вижда от своя гледна точка, а не от страна на действителното място.

Също и лингвистичното приспособяване. Те ли говорят на моя език или аз на техния? Никога няма да разбера: прехвърлянето не може да наблюдава себе си.

Намирам се в градчето Мингусвил 32 С. По улиците има поне четири вида униформени полицаи — градски, политически, тайни и специални. Аз се представям за студент по социология от Непал, пишещ тема със заглавие „Екстазът на конформизма“. (Тази тема е приемлива за администрацията във всеки времеви период и доста добре обяснява моя странен акцент и непознаването на настоящата действителност.)

Мингусвил 32 С е порутено място с някои интересни технологични ретроградности: коли задвижвани с парни машини, които изгарят сухи кравешки фъшкии например, както и много каруци, теглени от коне (мулета, волове и дори няколко камили). Дали това не се дължи на липсата на изкопаеми горива? Пък и какво ли се е случило с атомната енергия?

Мингусвил има остаряла комуникационна система, но само управляващите имат лични телефони. Електричеството не достига и е скъпо, а поддръжката на оборудването се прави наслуки. Предполагам, че две трети от къщите се осветяват с газ. Няма по-висока сграда от три етажа — циментова конструкция, понякога облицована с тухли или плочки. Центърът на града се доминира от голям пазар на открито, намиращ се пред гигантски полицейски бараки. Впечатлението ми е,

че хората тук водят скучен, мудар и мрачен живот. Това се отразява в готовността им да оставят всякаква работа и да разговарят с часове с чужденец като мен.

Научавам, че тук върлуват много епидемии: еквиваленти на трахомата, енцефалита, блатна треска и така нататък. (Холерата и черната чума са обезлюдили този район преди шест години.) Има много просяци по улиците, въпреки че просията е забранена от Императора. Черните и белите са почти поравно на брой. Не съм в състояние да усетя някаква забележима разлика в социалното положение на расова основа. Тук като че ли всички са еднакво потискани.

Единственото интересно нещо в градчето е управлението. Един човек управлява света — императорът Мингус. Той поддържа стандартната полицейска държава. Мингус е типичният параноичен фашист. Кара всеки да следи всеки. Навсякъде има камери и магнетофони, километри филмова и магнетофонна лента, легиони от хора, наблюдаващи всичко това и така нататък, и така нататък, докато се стигне до императора, най-висшия наблюдател. Не бих могъл да си представя, че по този начин може да се контролира един свят, но Мингус като че ли го прави достатъчно добре.

За всичко това му помага едно секретно оръжие. Като че ли Мингус притежава машина на времето. Когато нещо не върви както трябва, той може (в определени естествени граници) да се върне назад във времето и да го поправи. Страхотен начин да се отървеш от противници — няма смисъл да претърсваш града и околностите, а просто отиваш в миналото, преди да са ти станали противници, например когато са били деца, и ги убиваш.

Основното ограничение за цялата тази работа е физическото. Защото Мингус трябва да го прави лично. Не може да довери машината на времето на някои друг, защото той може да се върне в миналото, да убие Мингус и сам да стане император.

Дори и с това ограничение, машината му осигурява абсолютна и неограничена власт. И въпреки това съществува съпротивително движение. Не всеки може да бъде локализиран чрез машината на времето. Беззащитните вече са унищожени. Отвратителната организация на Мингус е предназначена да открие и унищожи онези врагове, които Мингус не може да убие лично.

Хората ми казаха, че машината на времето прилича на кутия за обувки. Направена от бяла пластмаса. Хората всяка нощ псуват Глейстър, злодеят, изобретил това нещо. Думата „глейстър“ е навлязла във всички езици. „Ще те глейстър“ е най-голямата заплаха. „Проклет глейстър“ е най-голямата обида.

Има още много да се научи за това място, но ще трябва да го отложa. Току-що разбрах, че съм абсолютен и непоправим глейстър и че съм глейстърнал цялото човечество. Трябва да направя нещо по този въпрос.

Основни поредици Глейстър по първи времева писта, вариант А, продължение 12, плюс основни поредици Глейстър по пета времева писта, плюс странична поредица Глейстър 32:

Глейстър седна на една пейка в мемориалния парк „Мингус“, за да обмисли нещата. Какво би трябвало да направи? Първото нещо, за което се сети, бе да се завърне във времето преди да изобрети машината и да не я изобретява. Но това не можеше да се направи, ако се съди по опита на другия Глейстър. В една и съща река не можеш да стъпиш два пъти. Освен това и ти самият не си същия при второто стъпване в реката. Всичко променя всичко. В миналото няма ниша, която да го чака да се завърне, за да я заеме. Природата може да приеме един парадокс, но тя отрича вакуума.

Май нямаше смисъл да се опитва да се завърне и да убеждава другия Глейстър да не изобретява машината. (Наново!) Така или иначе, трябваше да убеждава не само един Глейстър. Имаше множество потенциални Глейстъровци, всеки от тях идентичен с него до момента на контакта и всеки от тях различен след този миг. Това също бе неизбежно. Както и вселената, разумът е материя, която непрекъснато разбърква съдържанието си. Всяка намеса преразпределя съдържанието и променя степента на обръщаемост. Глейстър би могъл да остане същия само при условие, че не беше се срещнал със себе си.

Но положението, в което бе поставил света, беше нетърпимо. Той бе решен да направи нещо по този въпрос. Но какво ли?

Той седеше и мислеше с неприятното чувство, че поне още един Глейстър е правил същото. Колко ли Глейстъровци ще седят на това

място и ще премислят възможностите?

Но този начин на мислене беше непродуктивен. От една страна имаше (вероятно) множество Глейстъровци. Но от друга страна, имаше само един и това бе той. Всъщност нямаше значение как се наричаха онези другите или откъде идеха. Той беше единственият тук и сега. Личността, каквато се чувстваше в момента. Реалността е позиционна, самосъзнанието е релативно, а природата не се занимава с абстракции.

Какво можеше да направи лично той? Можеше да остане тук, в бъдещето (което е оперативното настояще), да се замаскира и да чака възможност да организира преврат против императора.

Можеше да се върне с петдесет или сто години назад, във времето преди възкачването на Мингус на власт, да открие бъдещия император така, както Мингус е откривал другите, и да го убие.

Или ако Мингус може да се предпази чрез силата на машината на времето, Глейстър би могъл да създаде организация, която да свали императора, като постави началото ѝ още преди той да е дошъл на власт.

Невъзможно беше да избере вариант от всичките си планове. Трябваше просто да се хване за един и да го изпълнява. Чакай? Аха, ето го намекът: човек предлага, но скритият закон на времето разполага. Кой план? Да броим: ала-бала-ница...

Глейстър вдигна поглед, когато един човек седна на пейката до него. Беше около петдесетте, с брада, облечен в тъмни дрехи. Носеше куфарче. Изглеждаше като бизнесмен или дребен чиновник.

— Нов ли сте тук? — попита мъжът.

— Нещо такова — неохотно отговори Глейстър. — Студент съм.

— От къде?

— Университета в източен Бенгал. Новият, не стария. Тук съм, за да направя едно проучване. — „Престани да дрънкаш“ — каза си той.

— Най-хубавото време на човек е когато учи — усмихна му се човекът. — Колко добре си спомням моите студентски години.

— Къде сте учили? — попита Глейстър.

— В университета в Охайо — отвърна мъжът. — Но така и не се дипломирах. Много работа имах да върша на този свят. Е, какво да се прави...

— Не, защо — каза Глейстър. Бе започнал да се чувства неудобно. Той също бе учил в университета в Охайо.

— За какво ви служи тази бяла кутия? — попита рязко мъжът. — За учебниците ли?

— Да. Тоест не — отвърна Глейстър. — Малка е за учебниците. Тук държа записите на някои от лекциите.

— Наистина ли? — изгледа го човекът. — Знаете ли, странно съвпадение е, че аз имам същата. — Той разтвори куфарчето си. Вътре Глейстър видя бяла кутия, идентична с неговата, обвита в червено кадифе. До нея имаше огромен стоманеносинкав автоматичен пистолет.

Мъжът извади пистолета и го насочи към Глейстър.

— Хей, чакай малко, не си играй с това нещо — възкликна Глейстър. Той вече започваше да усеща леко гадене в стомаха. Боеше се, че разбира много добре какво става.

— Подай ми тази твоя бяла кутия — каза мъжът. — Подай я бавно и не се опитвай да натиснеш някой бутон.

— Кой си ти? — попита Глейстър.

— Познат съм под разни имена в различните райони на Земята — отвърна човекът. — Но съм най-известен като Мингус.

— Ти си императорът! — възкликна Глейстър.

— На твоите услуги — заяви брадатият. — А сега, много бавничко ми подай кутията.

Показалецът на Глейстър се намираще върху бутона за включване. Чувстваше погледа на императора върху ръката си. Глейстър си припомни, че между натискането на бутона и физическото изчезване съществува разлика във времето. Реши, че няма никакъв шанс. И бавно започна да подава кутията.

— Точно така. Бавно и леко — каза императорът.

После Глейстър забеляза потрепване на въздуха на около три метра зад императора. Нещо щеше да се случи и като се вземеха предвид обстоятелствата, то само щеше да помогне на Глейстър.

— Виж какво — заговори той. — Не можем ли да поговорим по този въпрос? Може и да постигнем някакъв компромис.

— Какво си намислил? — Пръстът на Мингус се стегна около спуська. Само едно неволно движение на очите на Глейстър го предупреди, че става нещо. Той се извърна тъкмо когато един друг Глейстър се материализира зад него.

Императорът стреля почти от упор в новопристигналия, но без видим ефект. Чарли Глейстър, забелязвайки лекия червеникав ореол около новия бе разбрал в миг, че това не е телесна личност. Явно за тренираното око това бе материално, псевдо-дублирано отражение, предизвикано от преминаването на Глейстър през времето. Докато го гледаше, образът изчезна.

Императорът се обърна към него, но Глейстър вече бе натиснал бутона на своята машина на времето.

Основна поредица Глейстър по времева писта едно върху едно, затворена вероятностна примка 12:

Когато бързаш, нищо не става както трябва. Чарли Глейстър натисна бутона толкова силно, че счупи предпазната ключалка за скоростно придвижване. През машината на времето премина неударима сила и превърна първичните вериги в кръгови ускорители, причинявайки моментално умножаване на геометричните натрупвания. Енергията се насочи към съществуващите връзки на н-дименсионните минали/настоящи/бъдещи времена, после потърси нови посоки и ги намери, прескачайки цяла вечност, към вселената на нисковероятностните възможности.

Когато Глейстър дойде на себе си, той стоеше върху една плоска, скучна равнина. Блестящото бяло небе отгоре пулсираше от тъмнина и облаци. Чуваше се дебело, меланхолично грачене. То като да идеше от една бяла скала до десния му крак.

— Вие ли пеете? — попита Глейстър.

— Да, скъпи, аз — отвърна скалата с дълбок, скръбен глас. — Изпявам тъгата си от началото на света.

— И кога е било това? — попита отново Глейстър.

— Преди около три хиляди години, доколкото мога да си представя. А ти знаеш ли какво, къде или защо е това място?

— Бих могъл да направя научно предположение — отвърна Глейстър. — Разумно е да се предположи, че се намираме в нисковероятностна вселена. Теоретическото съществуване на такова място е достатъчно сигурно. Разбираш ли ме?

— Е, скъпи, не дотам — отвърна скалата. — Когато изричаш научни предположения сигурно наистина имаш предвид *научни*. Може би ще успееш да ми го кажеш и на английски?

— Ами... Специално в моя случай, имаше нещо като ужасна експлозия и аз бях изхвърлен от света си направо тук.

— Хей, ами точно това се случи и на мен — каза скалата. — Точно сега не ми се разказва как така стана, че свирех на саксофон точно в онзи фатален ден през 1945 година в клуб „Вигвам“ в Хирошима. А имаш ли някаква представа как можем да се измъкнем оттук?

— Мисля, че просто трябва да изчакаме това да стане — каза Глейстър. — В нормални високовероятностни условия не съществува твърде голяма възможност да се случи. Но ако това е вселена, където нисковероятностните събития са закон, тогава шансовете са точно обратни и ако имаме късмет, може наистина да се измъкнем.

— Аз го питам по човешки, а той ми приказва глупости — тъжно произнесе скалата.

— Не, говоря напълно сериозно.

— В такъв случай, миличък, извинявай за израза, но ти си истински идиот.

— Е, поне не съм скала — каза Глейстър и добави бързо: — Не мисли, че те считам за нещо по-долно заради външния ти вид.

— Разбира се, миличък, разбира се — отвърна скалата с толкова явен сарказъм, че човек можеше да го нареже с нож и да го намаже върху парчето сух тибетски хляб, който току-що се появи върху дъбовата пейка, където бяха пръснати инструментите, необходими на Глейстър да докаже на практика валидността на изказаното от него твърдение.

Във вселената на непоредност, което всъщност представлява нисковероятностната област, е трудно да бъдат открити последователности, мъчно да се хване поредността и сложно да се опираш на аксиоми. В исторически аспект, нисковероятностните нива са били считани за рай. Те са места, свободни от хашишин, мистагогия и наркозия. Те обикновено са странни места, поради което повечето хора не могат да попаднат там.

Има някои нисковероятностни светове, в които не се случва кой знае какво и затова са скучни като задържане в училище след часовете. Но обикновено там всички си прекарват добре.

Светът на Глейстър бе доста красиво местенце. Около него винаги се навъртаха момичета и го питаха:

— Хей, човече, къде е Катманду?

Появи се една голяма скалиста бонбонена планина, едно пиблово дърво и натрупването наоколо прочисти синапсисите, позволявайки да се види пейзажа чак до лимонената фабрика.

Както отбеляза скалата:

— Може и да не е реално, но ще свърши работа, докато реалността се появи наоколо.

Така че с явно чувство на съжаление, една сутрин Глейстър видя изписани по небето буквите: „Г-т-т-това е всичко, приятели!“ Той бързо се сбогува със скалата, сега определена като антиглесъристка частица и с момичетата, които всъщност бяха анимаглесъристки вълнови форми. После затаи дъх, което беше излишно, и премина през последвалото бързо прехвърляне.

Основна поредица Глейстър, плюс многобройни пресечки на времевите писти:

Глейстър се появи в една голяма, прашна аудитория, намираща се (както научи по-късно) в подножието на хълмовете Крич-Кридарин, близо до развалините на Норфолк. Оставаха около 234 години до възкачването на престола на император Мингус.

В залата имаше може би сто човека. Повечето приличаха на Глейстър. Но това си беше нормално, защото те всички бяха Глейстър.

Чарли Глейстър научи, че тези хора се опитват да проведат конференция, но не знаят как да го направят. Очевидно им трябваше някой, който да стане председател, но как да го изберат, като нямат създадена организация? А как пък да създадеш организация, като си нямаш председател? Проблемът беше сложен, особено за поредицата Глейстър, който никога не е бил силен в социалните науки.

Всички се обърнаха към Чарли Глейстър, който, като новопристигнал, можеше да има някакви предложения по проблема.

— Добре — каза Чарли. — Някога бях чел, че индианците шошони ли, или някакви други, избирали най-високия помежду си, за да води групата на война, на лов или изобщо да води.

Всички Глейстър закимаха бързо. Разбира се, всички знаеха това, но просто не бяха се сетили.

За нула време бе открит най-високият Глейстър, избраха го за председател *по право* и *завинаги* и го изпратиха при катедрата.

— Призовавам събранието към ред — извика най-високият Глейстър. — Вижте какво, преди да пристъпим към друго, на мен ми се струва, че *не можем* да продължаваме да се наричаме „Чарли Глейстър“. Твърде объркващо е. Предлагам, с цел по-добрата комуникация помежду ни, всички да си измислим различни имена. Какво ще кажете?

Чу се силен одобрителен шум.

— Предлагам освен това всеки да се опита да си измисли по-особено име — продължи председателят. — Защото петдесет Томовци или Джорджовци няма да са нещо по-добро от стотина Чарливци. Аз ще започна избора, наричайки себе си Егон. Обявявам петнадесет минути почивка, докато всички останали се прекръстят.

След мигновен размисъл, Чарли Глейстър (чиято времева писта проследяваме), се нарече Йеронимус. Той се ръкува с Микеланджело Глейстър, който седеше вдясно от него и с Чанг Глейстър, който му беше отляво. После председателят призова всички към ред.

— Уважаеми членове на обединената линия на еднаквост на възможните Глейстър — започна Егон. — Поздравявам ви с „добре дошли“. Някои от вас са търсили и намерили това място, други са попаднали тук случайно, а трети са установили присъствието си тук, пътувайки за другаде. Това определено изглежда да е точка за събиране на Глейстър поради причини, засега неизвестни за мен. Но карай да върви. Аз мисля, че изразявам общото чувство, когато давам на това място името „Център за съпротива срещу управлението на императора Мингус“. Императорът вероятно знае за това място и какво се готвим да правим. Ние сме единствената сериозна заплаха за неговото управление. Много от нас са преживели необясними, почти фатални инциденти по времето преди да измислят машината на времето. Някои от тях със сигурност са предизвикани от Мингус. Ние трябва да очакваме и други посегателства върху живота си. Горедолу това е

всичко, което имам да ви кажа. Сега с удоволствие съм готов да приема всякакви предложения от ваша страна.

Един мъж се изправи и се представи като Чалмърс Глейстър.

— Знае ли някой кой е този Мингус?

— Доколкото знам, не — отвърна Егон Глейстър. — Той е прикрил произхода си много добре. Има някаква официална биография, в която се твърди, че императорът е роден в Клиъруотър, Флорида, като единствено дете на Антон и Мария Валдхайм.

— Някой проверил ли е това? — попита Чалмърс.

Един мъж се изправи.

— Маркърс Глейстър — представи се той. — Аз проверих. Но мога да ви кажа, че Клиъруотър е бил разрушен около тридесет години преди идването на власт на Мингус, когато реакторът Сейдж Крийк е избухнал.

— А опита ли се да идеш в Клиъруотър преди разрушаването му?

— Опитах — каза Маркос. — Но не успях да науча нищо с положителност. Може би семейство Валдхайм не е живяло там по това време или Мингус просто е споменал Клиъруотър като подходящо прикритие.

— Ходил ли е някой в службата по гражданско състояние във Вашингтон, или в библиотеката на Конгреса, или в тяхна еквивалентна служба, съществуваща сега? Ако документите на Валдхайм са иззети, това би било много важно отрицателно доказателство за идентичността на Мингус.

— Това още не е направено — обади се председателят Егон Глейстър след като изчака дали ще отговори някой от аудиторията. — Може ти сам ще се заемеш със задачата?

— Не знам откъде да започна издирването — каза Чалмърс.

— Никой от нас не знае. Общият ни талант е насочен в други направления. Но работата трябва да се свърши.

— Добре тогава, ще опитам — каза недоволно Чалмърс и си седна.

Последва широка обща дискусия. Всички Глейстър бяха сериозно объркани по отношение пътешествията във времето, техните

възможности, разклонения, ограничения и пресичания. Нито пък можеха да съгласуват различните типове и аспекти на времето, с които се бяха сблъскали — субективно време, обективно време, минало, бъдеще, множествени времеви степени и парадоксалното пресичане и връщане на времевите писти. Какво беше минало и какво бъдеще? Дали „минало“, „настояще“ и „бъдеще“ не бяха само фикции — фалшиво разделение, наложено върху една унифицирана област? И ако беше така, как би могъл индивидуалният пътешественик да се ориентира? Положението изглеждаше подобно на някаква ненормална игра на шах, където всеки от противниците можеше да поправи всеки предишен ход по всяко време в една игра, която вероятно е била завършена още преди да започне.

Йеронимус Глейстър — все още наш герой, въпреки известните технически трудности в диференциацията и идентификацията — не обърна много внимание на дискусиата. Той наблюдаваше аудиторията, тъй като Глейстървците му бяха почти толкова интересни както и самото пътуване във времето.

Тук имаше Глейстървци от всяка възраст между двадесет и шестдесет години. Всички бяха от един соматотип. Въпреки това различията им бяха много по-впечатляващи от приликата.

Всеки Глейстър бе изпитал подобни стресове и влияния, но в различни субективни моменти. Събитията се бяха стоварили върху всеки от тях в определен и уникален момент в психовремето, поляризирайки и модифицирайки въртящите се лулиански колела на вътрешния му мироглед. По този начин всеки от тях бе човек с нова и неочаквана емоционална конфигурация, модифицирана и различна, която го превръщаше в личност, различна от останалите Глейстървци.

Ако се съди по външния вид, тук имаше изплашени Глейстървци, смели, сангвинични и флегматични, Глейстървци, които обичаха обществото и саможиви такива, хитри и объркани.

Докато си мислеше по тези въпроси, един от мъжете се изправи и се представи като Мордехай Глейстър. Той поиска разрешение да се обърне към аудиторията по някои твърде важни въпроси. Егон го покани на подиума.

— Няма да говоря дълго — започна Мордехай. — На мен ми се струва, че въпросът за императора не е разгледан отвсякъде. Ние

заклучихме слепешком, че този човек и целите му са зли. Но дали наистина е така? Помислете само...

Йеронимус го гледаше. Беше виждал този честен брадат мъж на около петдесет години и преди. Но къде?

Тогава се сети.

Йеронимус Глейстър скочи и се затича към подиума.

— Хванете този човек! — извика той. — Това е Мингус! Той е императорът!

Егон се поколеба за миг, но взе решение. Двамата с Йеронимус се приближиха до Мордехай Глейстър. Няколко други Глейстърровци вече бяха станали и се качваха на подиума. Но всички се спряха.

Мордехай Глейстър бе извадил от джоба си стоманеносивия автоматичен револвер и го насочи към Егон.

— Моля върнете се по местата си — каза Мордехай. — Всички, с изключение на председателя Егон и този младеж, чийто живот зависи от вашето добро държание. Искам да направя една декларация.

Всички седнаха, с изключение на Егон и Йеронимус.

— Това оръжие, което държа, не е за самозащита, макар че се намира в обвивката на 45-калибров автоматичен „Колт“. Това е мое, или наше изобретение, което работи на принципа на лазерната дифузия. Първоначалният му ефект от разстояние пет метра е парализа. Смъртта следва само след секунди, ако лъчът не бъде изключен. Каквото и да решите сега, ще трябва да имате предвид и това оръжие.

Мордехай направи пауза, за да може думите му да произведат необходимия ефект. После продължи с усмивка:

— Скъпи мои братя и верноподаници, император Мингус ви приветства.

Пресечна точка на основните линии номер 2:

— Доколкото разбирам положението — заговори Мингус, — аз съм измислил машина на времето и съм отпътувал в далечното бъдеще. Преживял съм доста неща, които са оформили настоящите ми решения. Светът, в който попаднах, беше едно тъжно, враждебно място, лишено от физическите си и умствени ресурси, разделено на

малки, враждуващи кралства. Аз го завладях. Машината на времето, разбира се, ми даде небивало могъщество. Но успехът ми се дължеше на нещо повече от това. Беше дошло време за въвеждането на организация в този свят и аз бях подходящият човек, който можеше да го направи.

Онези от вас, които са видели малка част от моята империя не мислят така. Но вие съдите прибързано. Вие забравяте материала, с който ми се е наложило да работя. Уверявам ви, че моята цел е мир и просперитет за всички. Да. Както и политическа свобода, щом хората придобият интелигентността и самоконтрола, за да могат да я използват.

Вие мислите, че моята империя прилича на някоя латиноамериканска или африканска диктатура. Така е. Но когато завзех властта, този свят беше в хаос. Нямаше мир и единственият закон беше силата. Аз дадох на хората известна доза сигурност и време, за да бъде възстановена цивилизацията.

Всички ние сме продукт на американската демокрация. „Империя“ и „император“ за нас са мръсни думи. Но аз искрено настоявам да не съдите за моята дейност от гледна точка на политическия рефлекс. Какво мислите, че бих могъл да направя? Да дам право на глас на слуги и роби и да премахна престъпните барони? Дори и с машината на времето нямаше да издържа и седмица.

Може би трябваше да им чета лекции, че всички хора са равноправни? Та тези хора *знаеха*, че хората не са равни и че правосъдието е прерогатив само на управляващата класа. На тях всяка идея за равенство им изглеждаше като дяволска перверзия, на която трябва да се противопоставят до смърт.

Демокрацията не е природен закон. Хората трябва да се научат да бъдат демократи. Демокрацията е трудна и много сложна концепция за хора, чийто инстинкт ги кара да се движат на глутници и да действат по заповед на един-единствен вожд. Истинската демокрация изисква отговорност и честност към другите. За хората от Земята на бъдещето това бе нещо непостижимо. За тях *другите* съществуват само, за да бъдат използвани.

И като имате предвид това състояние на нещата, какво бихте направили вие? Всеки един от вас? Щяхте ли просто да отбележите мизерията и низостта на света и да му обърнете гръб, връщайки се в

собственото си по-щастливо време? Или щяхте да останете и да създадете привидна демокрация, която да загине в мига, когато нямате вече възможност да упражнявате физически контрол? Или щяхте да постъпите като мен — да създадете единствената политическа организация, която хората могат да разберат, а после да се опитате да ги възпитате за сложната практика на свободата и отговорността. Аз направих онова, което считах, че е най-добро за хората, а не за самия мен. Взех властта. Но тогава, вие, Глейстърровци, моите други „аз“, моите братя, започнахте да пристигате от миналото, решени да ме убиете. Опитах се да отвлека някои от вас и да ви превъзпитам. Но имаше твърде много Глейстърровци и динамиката на положението беше против мен.

Научих за вашата организация. Върнах се тук и се вмъкнах в нея. А сега я завзех.

Обясних ви положението доколкото можах. Най-искрено ви моля да се съюзите с мен, да ми сътрудничите, да ми помогнете да променя западналата и подивяла Земя и да я превърна в онова място, за което всички ние сме мечтали.

Последва дълго мълчание. Накрая председателят Егон заговори:

— Аз мисля, че това, което ни обясни, има смисъл.

— А забрави ли вече какво си видял в бъдещето му? — избухна Йеронимус. — Само подозрения и мизерия, и много полиция! — Той се обърна към Мингус. — Защо не ги оставиш на мира? Мен наистина не ме интересуват мотивите ти. Не е ли имала Земята достатъчно императори, диктатори, генералисимуси, военни водачи, велики ханове, шахиншахове, цезари и както поискаш още да ги наречеш? Някои от тях са имали възхитителни мотиви, но единствените хора, които наистина са били облагодетелствани, са те самите.

— Да не би да предпочиташ състоянието на анархия? — попита Мингус.

— Мисля, че да — отвърна Йеронимус. — Единствената слабост на анархията е беззащитността пред хора като теб.

От залата не се чуваше звук. Йеронимус продължи:

— Във всеки случай ти не правиш експеримент със своето време. То е време на други. Ти си дошъл от щастливия и образован двадесети век и налагаш собствените си отживели разбирания на тях. Наистина, Мингус, ти действаш като обикновен колонизатор.

Мингус изглеждаше потресен.

— Трябва сериозно да помисля по този въпрос. Аз искрено вярвах... — Той разтърси ядосано глава. — Странно, че всички ние сме една личност, но възгледите ни са доста различни.

— Не е странно — намеси се Егон. — Дори и при нормални обстоятелства в една личност се съчетават доста различни възгледи.

— Може би трябва да гласуваме решение какво да правим — каза Йеронимус. — Ако смятате, че сме достатъчно цивилизовани, за да гласуваме.

— Вземането на властта е отговорност — намеси се Мингус. — Но и отказването от власт е не по-малка отговорност. Това изисква много внимателно обмисляне от моя страна.

— Може би не — каза Егон. — Може би не трябва изобщо да се замисляш по този въпрос.

— Как така? — попита Мингус.

Председателят се усмихна.

— Аз мисля, че ти съвсем неправилно си разбрал развитието на събитията. Връщайки се тук, ти си престанал да бъдеш император. Така че няма какво да му мислиш.

— Не те разбирам — каза Мингус. — Кой тогава е истинският император?

— Няма „истински“ император — отвърна Егон. — Има само един Глейстър, който е отишъл в бъдещето, взел властта и станал император. Той установил, че му се противопоставя една организация, върнал се в миналото, опитвайки да я подчини на себе си. И бил убит при този си опит.

— Внимавай — каза Мингус.

— Няма какво да внимавам — отговори Егон. — Ние знаем, че пътуването във времето задължително включва дублиране. Единственият закон, който сме сигурни че управлява пътешествията във времето е: нищо не се случва за първи път. Ти, скъпи ми Мордехай, имаш честта да си бил първият император. Но не може да продължава така. След като тук участва пътешествие във времето, трябва да има втори император, за да може вероятностната императорска линия да съществува като такава.

— И ти мислиш, че първият император умира? — попита Мингус.

— Или може би се пенсионира — каза Егон. — Дай ми оръжието.

— Коронясваш сам себе си за император ли?

— Защо не? Аз съм Глейстър и поради това съм законен наследник на императорската линия. Дай ми оръжието и аз ще ти позволя да си идеш в мир.

— Направи го — бързо заговори Йеронимус на Мордехай-Мингус. — Дай му оръжието. Той е прав. Пътуването във времето се нуждае от предопределение на събитията. Трябва да има втори император.

— Много добре — каза Мордехай-Мингус. — Ще ти дам оръжието. И щом ти си бъдещият император, няма значение откъде ще го хванеш.

Той насочи револвера към Егон и натисна спусъка. По лицето на Мордехай премина изражение на учудване. Той се вцепени, а после падна. Оръжието падна от ръката му и се търкулна по пода. Спря пред краката на Йеронимус.

Йеронимус вдигна оръжието. Той се наведе за миг над Мордехай и после погледна Егон.

— Той е мъртъв.

— Май че имаме нов император — каза Егон.

— Наистина — отговори Йеронимус и му подаде оръжието с приклада напред.

Имперска линия Глейстър номер 2:

— Благодаря ти, братовчеде — каза Егон и прибра оръжието. — Значи нямаш имперски амбиции?

— Амбиции да, но не имперски. Освен това, Егон, имам едно предчувствие.

— Вече не съм Егон — каза председателят. — Заради симетрията, се преименувам в Мингус... Какво е предчувствието ти?

— Мисля, че чух един глас да казва: „Императорът е роб на времето.“

— Само това ли?

— Това чух — каза Йеронимус.

— Колко странно, мрачно и зловещо — замислено произнесе новият Мингус и се ухили. — А ти как го разбираш?

— Намеква ми за нещо неприятно, но не знам какво. Приеми го буквално.

— Добре — отвърна Мингус. — Ти ми даде едно предсказание и една империя, и аз ти благодаря от сърце и за двете, но особено за империята. А сега, с какво мога да ти услужа?

— Ще ми направиш ли едно императорско благодеяние?

— Да, каквото пожелаеш.

— Тогава иди да си управляваш империята и остави мен и останалите да правим онова, което трябва.

— Това е направо глупаво — каза Мингус. — Но ще го направя. Господ знае какви усложнения бих предизвикал, ако започна да убивам Глейстъровци. Само недей забравя...

Мингус млъкна. Един човек току-що се бе материализирал върху подиума до него.

Пресечна точка на основните линии номер 3:

Човекът бе възрастен, със сива брада и сбръчкано лице. Очите му бяха потъмнели и почервенели.

— Кой си ти? — попита Мингус.

— Аз съм ти, Егон. Аз съм Мордехай, аз съм Йеронимус, аз съм останалите. Аз съм императорът, в който ще се превърнеш ти. Дойдох тук, за да те помоля да абдикираш сега и да промениш онова, което още може да бъде изменено.

— И защо трябва да го правя? — попита Мингус.

— Защото императорът е роб на времето.

— Но това са глупости, старче. Кой си ти всъщност? Йеронимус, това ми прилича на някакъв театрален трик, който си измислил.

— Не мога да знам какво ще бъде поведението ми на стари години, ако намекваш за това.

— Абдикирай — настоя старецът.

— Никой не обича досадниците — каза Мингус, насочи пистолета си и стреля.

Не последва видим ефект. Старецът ядосано поклати глава.

— Аз не мога да бъда убит — каза той. — Поне не тук, не сега и не от теб! Реалността е позиционна, както ще научиш, когато пораснеш. А сега трябва да се връщам на работа.

— Какво работиш? — попита Йеронимус.

— Всички роби вършат еднакво безсмислена работа — отговори старецът и изчезна.

Мингус яростно почеса брадата си.

— Само дух ни трябваше, че да продължава комедията! Йеронимус, отиваш ли някъде?

Йеронимус настройваше машината на времето.

— Тръгвам на пътешествие — отговори той.

— Къде?

— При един стар приятел.

— Кой? Обясни за какво говориш.

— Ще разбереш, когато му дойде времето.

— Чакай, Йеронимус! — извика Мингус. — Остани с мен и ми помогни да създам една истинска цивилизация. Ще направим както ти искаш.

— Не — заяви Йеронимус и натисна бутона.

Пресечна точка на основните линии номер 4:

Този път Глейстър излезе в близост до Кръл в късните години на империята Мингус. Той замени дрехите си, получи други и малко пари, и взе дневния дилижанс до Вашингтон. Отиде пеша от станцията до Белия дом, седалище на имперската власт, превърнато във византийска крепост вътре в града. Каза на сержанта на външната охрана да съобщи за пристигането му на императора.

— Що за тъпа шега? — отвърна сержантът. — Пусни молбата си по общоприетия ред.

— Съобщи за пристигането ми, ако искаш да продължиш да си живееш добре — каза Глейстър. — Кажу ми, че Йеронимус е дошъл.

Сержантът не му повярва, но не искаше да рискува. Той звънна на капитана на гвардията, който се свърза с коменданта. Десет минути нищо не се случи, а после всичко започна да се развива много бързо.

— Извинете ме — каза сержантът. — Аз съм нов тук. Не бях получил неотменната заповед по отношение на вас. Моля ви оттук, господине.

Йеронимус бе преведен по криволичетните коридори, в асансьор, през други коридори до една червено боядисана метална врата. Сержантът го въведе и затвори врата подире му.

Йеронимус се намираше в една малка приемна. До също така малка масичка беше седнал един човек. Той се изправи, когато Йеронимус влезе.

— Радвам се да те видя отново — каза Егон-Мингус.

— Аз също — отвърна Йеронимус. — Как върви империята?

— Ами... Не много добре, както сигурно вече си забелязал. Всъщност тя се провали — усмихна се мъчително Мингус. Той вече беше стар, висок мъж със сива брада и пусти очи.

— Какъв е проблемът?

— Не знаеш ли?

Йеронимус поклати глава.

— Аз имах предчувствие, а не видение. Още ли се опитват Глейстърровците да те свалят?

— Да, да, разбира се — отговори Мингус. — Но дори не си и правя труда да ги спирам. В нашето семейство сме много неловки в политиката. Глейстърровците нямат ум за интриги! Те идват в империята ми с облеклото си от двадесети век, носят странни оръжия и говорят така, че населението не може да ги разбере. Хората мислят, че са представители на някой чужд владетел или просто луди. И при първа възможност ги предават на полицията.

— А ти какво правиш с тях?

— Възпитавам ги.

— Ааа!

Мингус направи физиономия.

— Надявам се да не си мислиш, че използвам евфемизъм за насилие. Уверявам те, че ги възпитавам по най-конвенционалния начин. С лекции, учебници, екскурзии, филми и книги. После им намирам някое местенце в империята, където могат да останат.

— Те всички ли избират да живеят тук?

— Повечето. Все пак, човек трябва да живее някъде, а оригиналните им места в собственото им време са заети от други

Глейстърровци.

— Ами... Това ми звучи добре. Тогава какъв е проблемът?

— Йеронимус, ти самият трябва малко да се обучиш! Може би да те изпратя на една екскурзия?

— Просто ми разкажи.

— Добре. Всъщност е доста просто. Първият, или оригиналният Глейстър изобретява машината на времето и отива в бъдещето. Природата, която търпи парадокси, но отрича вакуума, получава чупка в пространствено-временната си тъкан. Един Глейстър липсва от нормалната си позиция. И така, природата запълва мястото му с идентичен или почти идентичен Глейстър от килера, където си държи резервните части.

— Това го знам — каза Йеронимус.

— Но не си го обмислил до края. Всеки път, когато един Глейстър използва машината на времето, се получава преместване и нова дупка в пространствено-временната тъкан, която Природата запълва, произвеждайки друг Глейстър.

— Започвам да разбирам — каза Йеронимус.

— Сега имаме много Глейстърровци — продължи Мингус. — И всичките се мотаят наоколо с различни задачи. Имам разклонение Глейстър, което става император, друго разклонение, което създава организация против императора. А има и други разклонения. Всяко от тях включва пътувания във времето и в резултат, дублиране на един Глейстър. Всеки нов Глейстър пътува във времето и е причина за създаването на още нови Глейстърровци.

Мингус млъкна, за да могат думите му да бъдат добре разбрани.

— Глейстърровците се произвеждат в геометрична прогресия — добави той.

— Ами значи има ужасяващо много Глейстърровци — произнесе замислено Йеронимус.

— Още не можеш да обхванеш същността — каза Мингус. — Геометричните прогресии стават неуправляеми много бързо. Стотиците стават хиляди, хилядите милиони, които от своя страна стават милиарди и квадрилиони. Сега ясно ли ти е?

— Ясно — каза Йеронимус. — И къде отиват всички те?

— Идват тук — отвърна Мингус. — Всъщност нямат къде другаде да идат.

— А ти къде ги слагаш?

— Досега съм успял да заселя около дванадесет милиона. Но империята обеднява откъм ресурси, а пък те стават все повече и повече!

— И няма ли начин да бъдат спрени?

Мингус поклати глава.

— Дори и армията да ги застрелва мигновено, не можем да контролираме растящата прогресия. Земята ще бъде постлана с Глейстърровци, а новите ще продължават да пристигат. Императорът наистина е роб на времето.

— А какво си направил, за да решиш проблема?

— Всичко възможно. Приемам предложения.

— Единственото, за което се сещам е, че оригиналният Глейстър трябва да бъде убит преди да изобрети машината на времето — каза Йеронимус.

— Не може. Много от нас са се опитвали, но не можем да се върнем достатъчно назад във времето. Можем само да се срещнем с Глейстър след като е изобретил машината. А всеки Глейстър, който се връща и не успява, увеличава прогресията.

— Да, разбирам.

— Имаш ли някакви идеи?

— Само една, но не ми харесва твърде.

Мингус чакаше.

— Засега сериите Глейстър са в състояние да нарастват до безкрайност — каза Йеронимус. — Затова трябва да им бъде въведено ограничение, за да станат възможни за унищожение.

— Какво ограничение?

— Единственото естествено ограничение е смъртта — отвърна Йеронимус. — То трябва да бъде въведено колкото е възможно по-бързо в сериите, така че да нараства едновременно с тях, като по този начин ги самоограничава и впоследствие самоунищожава.

— Много от нас умряха — каза Мингус. — Но това не засегна нарастването.

— Разбира се, че не. Всички смърти на Глейстър са били нормален завършек на личната времева писта. А на нас ни трябва ранна смърт извън нормата — самоубийство.

— За да въведем краткосрочен повтарящ се фактор на смъртта — каза Мингус. — Самоубийство... Да. Това ще бъде последния ми имперски акт.

— Не твой, мой — каза Йеронимус.

— Аз все още съм император — отвърна Мингус. — Отговорността е моя.

— Първо, ти си твърде стар — възрази му Йеронимус. — Трябва да умре един млад Глейстър. Колкото е възможно по-рано във времевата си писта.

— Тогава ще теглим жребий сред младите Глейстъровци.

Йеронимус поклати глава.

— Боя се, че трябва да съм аз.

— Би ли ми обяснил защо?

— С риск да ти се сторя егоист, трябва да ти кажа, че съм уверен, че аз съм оригиналният Глейстър и само моето самоубийство може да сложи край на онова, което сам съм започнал — каза Йеронимус.

— Защо мислиш, че ти си оригиналният Глейстър?

— Интуиция.

— Не е твърде убедително.

— Да, но е нещо. Ти чувстваш ли нещо подобно?

— Не — каза Мингус. — Но не мисля, че съм... нереален.

— Не си — отвърна Йеронимус. — Ние всички сме еднакво реални. Аз просто съм първият. Това е.

— Ами... Всъщност нищо... Надявам се да си прав.

— Благодаря — каза Йеронимус и започна да настройва машината си на времето. — Имаш ли го още онзи лазерен пистолет?

Мингус го подаде и Йеронимус го пъкна в джоба си.

— Благодаря. Довиждане.

— Май няма да е възможно...

— Ако предположението ми е вярно, ще ти се наложи да ме срещнеш отново — каза Йеронимус.

— Обясни ми! — възкликна Мингус. — Не разбирам смисъла...

Но Йеронимус бе натиснал бутона и бе изчезнал.

Разклонение за унищожение номер 1 на първа основна линия на Глейстър:

В Харвест Фолс, Индиана, беше красив септемврийски следобед. Чарли Глейстър мина по „Ейпъл“ стрийт и погледна със завист бялата къща, в която се бе намирала лабораторията му. Помисли дали да не влезе и да поговори със себе си, но се отказа. Беше му писнало от Глейстърровци.

Продължи да върви извън града по шосе номер 347. Колите го отминаваха, но той не се опита да стопира някоя. Не отиваше далеч.

Излезе от шосето и пресече една окосена ливада. Навлезе сред дърветата и стигна до малко ручейче. Като момче беше ловил риба тук и понякога бе хващал по някоя платика. Голямото дъбово дърво се намиреше още там където го помнеше и Чарли седна, и се облегна на дънера му.

Той извади оръжието и го погледна. Чувстваше се изтръпнал и добре съзнаваше какво върши. Почеса носа си и погледна слънчевите петна по водата. Гледа ги известно време.

После ядосано си каза:

— Добре, хайде да свършваме.

Той сложи дулото в устата си. Леко му се догади от вкуса на омасления метал. После затвори очи, дръпна спусъка и умря.

Начало на повтарящата се серия на унищожението на Глейстър:

Чарли Глейстър отвори очи. Стаята за аудиенции при императора си беше както я помнеше. Върху масата пред него се намиреше последния статистически доклад: към датата се бяха заселили повече от милион Глейстърровци и всяка минута пристигаха още.

— Късмет — каза той и му подаде лазерния пистолет.

— Благодаря — каза Егон Глейстър, натисна бутона на своята машина на времето и изчезна.

Останал сам, Чарли огледа стаята за аудиенции. Трябваше да свикне с императорските задължения, защото му се налагаше да изкара своя ред като император. Точно както и на всички останали. Той и те трябваше да изиграят всички роли на Глейстър, докато продължава унищожението, чак докато накрая остане един, точно както в началото.

Но засега той беше император и това можеше да се окаже интересно. Беше благодарен, че засега не му предстои самоубийството. Щеше да му се наложи да го извърши отново, разбира се. Но още не, докато всички останали не минат през него.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.